

GENT NOVA

Periódic Catalanista ↔ Portaveu del Centre Catalanista "Gent Nova"

Sortirà cada dissapte

ANY XIV

BADALONA 6 JULIOL 1912

NÚM. 554

Redacció y Administració: Lluc, 51, 53 y 55 y Sant Francesc, 58 y 60. - Badalona

PREUS DE SUSCRIPCIÓ: Badalona, al mes 50 céntims. Fora, trimestre 1'50 pessetes. Número solt 10 céntims
Tots los treballs se publican baix la exclusiva responsabilitat de sos autors.—No's tornen els originals.

Vergonya eterna á aquells que, despreciant son idioma, alaben el dels altres. - DANTE

Essent nacionalista l'acció que en el nostre poble realitza la Unió, tenen el dret y el dever de cooperarhi tots els catalans moguts per les aspiracions del Nacionalisme, qualsevulga que sia llur pensar y sentir en materies religioses, polítiques y socials.

(DECLARACIÓ DE LA VII ASSAMBLEA DE LA UNIÓN CATALANISTA)

EL PROJECTE DE MANCOMUNITATS

LA PRIMERA VICTORIA

El debat qué té lloc al Congrés pera discutir el projecte de Mancomunitats ha posat de manifest l'odi que la majoria de polítics senten per tot quan es català o pugui interessar a Catalunya.

En les sessions del Congrés, que han tingut lloc aquesta setmana, s'ha posat ben clarament de manifest l'onada d'odi que allà sent contra Catalunya. Durant aquets dies tot s'ha provat pera intentar fer retirar el projecte, havent sigut els que més s'han distingit per la seva hostilitat a l'obra autonomista del actual govern, diputats ministerials, adictes an en Moré y an en Romanones y el darrer en algunes de les sessions, les primeres, més que de President de Congrés, càrrec imparcial, semblà que feia de director de la conjura ministerial.

Han passat moments de gran perill pera'l projecte, el que hauria sucumbit; er culpa dels ministerials discòls, que apelaren a procediments de obstrucció parlamentaria, a no esser per l'enérgica actitud dels representants de Catalunya y per la den Canalejas, el que está fent grossos esforços pera ferse quefe indiscutible del partit lliberal integrant en el seu programa reformes descentralisadores.

En Canalejas en aquesta ocasió ha complert ab llealtat el compromís contret ab els representants de Catalunya al esser presentades les aspiracions de les Diputacions catalanes a constituirse en Mancomunitat.

De memorable pot calificarse la sessió del dia 3 del corrent, en la que'ls diputats catalans triomfa-

ren contra l'hostilitat del Parlament espanyol. En aquesta sessió en Cambó va parlar eloqüentment afirmant la personalitat de la regió y enlaint el debat que'ls enemics del projecte havien fet decaure; en Corominas també ab eloqüencia y energia va dir que la Mancomunitat no era la resolució del problema nacionalista, que era polític y no administratiu, convidant a la majoria a que l'estudiin y solucionin per esser obra de llibertat, y finalment en Canalejas va fer manifestacions de simpatia a Catalunya y se considera que mai haviem sentit en boca d'un governant espanyol en plena sessió de Corts paraules tan falagueres pera'ls catalans.

D'aquest debat nosaltres ne treiem una altra hermosa afirmació y aquesta es l'unanimitat de Catalunya en defensar els seus drets y aspiracions, malgrat les diferencies que separan als catalans. Y aquesta unanimitat s'ha patentisat ab l'intervenció de n Cambó y Coromines, representants de les dues forses catalanistes que actuen en la política, les que durant molt temps s'havien combatut ab estridència.

Y es que'l sentiment nacionalista está fermament vinculat en els catalans y per aixó per sobre de nostres diferencies, per voluntat nostra y fins contra d'ella, en els moments de defensar nostra Patria apareix tothom unit inclós els dinásticos, conservadors y liberals y els jaumistes, y en aquesta ocasió fins una veu radical s'ha fet sentir en pró de la Mancomunitat.

Les impresions que fins al moment d'escriure aquestes ratlles es tenen, fan suposar que quan

sorti aquest número ja s'haurà aprovat el projecte al Congrés.

S'ha donat el primer pas pera canviar l'equivocada y absorbent política espanyola. Veurem si podrà més aquesta orientació redemptora o l'acció de la colla del odi a Catalunya, que segueixen no volem renunciar a una política suïcida que ha liquidat a quasi tot el poderiu colonial d'Espanya.

COMENTARI

Es gairebé impossible en els actuals moments sustreure a l'obsessió del importantíssim debat que al escriure aquestes ratlles té lloc al Congrés ab motiu del projecte de llei de les Mancomunitats; qüestió transcendental no sols per lo que es en si, sino per lo que representa, ja que en el fons no es mes que un nou incident del plei que de fa anys estem sostenint ab el govern central.

La qüestió catalana ompla de nou tota la política espanyola, tal com ve succeint periòdicament desde que'l doctor Robert portà per primera vegada a les Corts d'una manera franca y declarada, les aspiracions de Catalunya. No's tracta aquí d'una qüestió política més o menys important, de l'obra d'un partit que compta ab major o menor nombre d'adeptes; se tracta de tota una regió, una nació diem nosaltres, que's posa enfront del Estat detentador dels seus drets pera exigirli comptes, pera arrebastarli part de les atribucions que li han sigut usurpades.

Es inútil que en Weyler ab una inconsciència que fa riure, digui que Catalunya no vol les Mancomunitats; que això es cosa de trenta o quaranta senyors que volen fer de cacics. Això ni'ls nostres enemics ho creuen com ho prova la mateixa importància que donen al debat, perque no poden encara que vulguin deixar de veure l'unanimitat aclaparadora ab que's manifesta Catalunya en aquets moments per boca dels seus centres, de les seves corporacions de tota mena y dels seus representants. Al arriuar l'hora de la discussió tots els diptats a Corts per Catalunya ocupen llurs escons. Sols un carlí hi falta, en Dalmaci Iglesias, per tenir en perill de mort una persona de la seva família. Sense causa justificada no hi falten més que'n Lerroux y l'Emiliano que recorren el bulto, única cosa que poden fer ja que ells com a enemics de Catalunya deurien combatre'l projecte de Mancomunitats, però com a amics den Canalejas no poden contribuir a ferlo caure combatent un projecte del que ha fet qüestió de govern.

Es possible major unanimitat? Aont es el català que en aquets moments s'atreveix a posarse enfront de Catalunya? Fins els centralistes com en Sol, s'amaguen y callen vensuts per endevant per la forsa incontestable de l'opinió catalana.

De nou tenim plantejada a les Corts l'eterna qüestió catalana y ella atrau tota l'atenció; al seu costat, tot queda petit, tot se redueix a insignificants lluites polítiques. Y de nou veiem apareixer els eterns enemics de Catalunya que's redressen irats pera comba-

tre tot lo que nosaltres més estimem. Els parlaments buits de lògica, plens de fulleraca patriòtica son acullits ab xardorosos aplaudiments per lliberals y conservadors, en els qui pot més l'odi que les consideracions de conveniència política.

Probablement quan els nostres llegidors passaràn els ulls per aquestes ratlles, ja sabrán el resultat que haurà capigut al projecte, però sigui'l que sigui aquest resultat, el debat de les Mancomunitats es un pas més cap a la victòria, es un incident més de la lluita secular que està sostenint Catalunya en defensa de la seva llibertat. Passarà més o menys temps y la qüestió tornarà a reproduirse ab un motiu o altre, se anirà reproduint sempre d'una manera periòdica fins al dia de la victòria final. Hem arriuat ja a un grau d'unitat espiritual que'ns dona inmensa forsa. Ja no s'alsa cap diputat català a combatre les aspiracions de Catalunya; aquells mateixos que ho feren en temps del doctor Robert, avui están al nostre costat y aixis com un dia varem veure an en Salmeron abraçarse ab la Solidaritat Catalana, veiem avui an en Canalejas unir la seva vida ministerial al projecte defensat per nosaltres. Serà que al igual den Salmeron ha arriuat a presentar la forsa de Catalunya? Serà un senzill joc polític? No trigarem gaire a saberho.

JEPUS

NOTES LOCALS

SOBRE UNS PROJECTES MUNICIPALS

Publicant íntegres els projectes d'Emprestit y de Protecció Obrera, presentats per la minoria federal nacionalista, tots els ciutadans podran jutjar l'importància y conveniència d'ells, emprò això no ens relleva a nosaltres a que donguem sobre'l mateixos, nostra modesta y lleal opinió.

Els referits projectes ens han causat una agradable impressió; mes encara, enteném que venen a complir una necessitat, car creiem que ja es hora que hi hagi a Badalona qui es preocupi de sortir dels rutinaris motllos seguits durant molts anys, ab pulcritut en les administracions honrades y ab poc escrupol y ab disbauxes en el temps del odiós caciquisme.

En els primers anys de conjunció badalonina no es pogueren portar noves iniciatives, perquè prou es va fer al complir ab la gran y penosa tasca de salvar la nostra hisenda comunal y aixecar el crèdit de Badalona.

Durant els primers anys de conjunció badalonina no era possible fer res més que recaudar cuidadosament els reduïts ingressos ab que's contava y destinarios a complir les obligacions més imprescindibles, laborant al ensemps pera retornar al Municipi les principals fonts de riquesa y procurar que els ingressos siguessin ben sanejats y equitatius.

Feta temps que se sentia la necessitat de noves orientacions municipalistes o al menys estendre les

actuals funcions y serveis del Municipi per complir-se deficientment, no obstant l'esforç posat per tots, casi la totalitat d'ells. Estem segurs que de seguir-se ab entusiasme l'acció de conjunció badalonina durant els dos prop-passats anys de 1910 y 1911, se haurien marcat noves orientacions per part de tots; y ho diem ab la convicció de que hauria sigut aixís, perquè en els anteriors ja s'havien fet manifestacions en dit sentit. Desgraciadament no fou aixís, y una tentativa que's feu ab el projecte cultural, presentat també per els regidors federals nacionalistes, el que estava despullat d' tota tendència de partit, va quedar olvidat perquè coincidí la seva presentació ab els primers símptomes de desintegració de la majoria solidaria, declarantse al poc temps una encoberta rebeldia, com tothom ja sab.

Enguany que cada partit dels que integren l'Ajuntament obra ab independència del demés, aspirant cada un d'ells al govern de la ciutat, es quan formalment un dels seus components, la minoria federal nacionalista, presenta a l'aprovació del Ajuntament, uns projectes y ab ells formula un programa municipal, que contrau el compromís de complir quan tingui ocasió, si es que ara els que tenen majoria no 'ls acceptes-in y junts no 'ls resolguessin.

De moment felicitem a la minoria federal nacionalista per la presentació dels projectes, dels que parlarem analisantlos en altres edicions.

PERA L'ENSENYANSA PROFESIONAL

L'altre dia donavem compte d'haver rebut un follet contenint el discurs que 'n defensa de les conclusions presentades al tema «L'ensenyansa profesional en les poblacions industrials» va pronunciar en el II Congrés d'Ateneus y Associacions de Cultura, el Director de l'Escola de Teixits d'aquesta ciutat, en P. Rodon i Amigó.

La publicació d'aquest follet pot venir a prestar un importantíssim servei a Badalona, ja que per acort del Ajuntament està en estudi l'establiment en aquesta ciutat de l'ensenyansa profesional.

Nosaltres l'hem llegit ab gust, perquè estem identificats ab les conclusions de 'n Rodon a dit tema, qual esperit hem defensat y sostingut en aquestes planes, car sempre hem sigut partidaris de que fossin Patronats els que dirigeixin l'ensenyansa profesional en les poblacions industrials.

L'establiment d'aquets Patronats son garantia de que els treballs que pot portar als Municipis els canvis de política no pertorbarán el funcionament de les escoles, y además lliurá als professors, de que mai es vegin convertits, encara que sigui moralment, en dependents d'una fracció política.

Tots els organismes que venen a complir funcions socials son partidaris de que siguin dirigits per Patronats, en els que hi poden y deuen estar representats els organismes oficials.

Que no estem equivocats en la nostra opinió, ens ho demostra, que aixís es com moltes poblacion

han anat a resoldre els seus problemes de beneficencia, de cultura técnica, etc.

El contingut en el discurs y les conclusions al tema «L'ensenyansa profesional en les poblacions industrials» es oportuissim a Badalona y per aquesta causa ens en fem ressó en aquesta secció local.

Que la Comissió corresponent del Municipi també s'hi assessori es lo que desitjem, ab la convicció de que en l'obra d'en Rodon hi trovarán la millor fórmula pera la creació de l'Escola industrial que l'Ajuntament els encomaná estudiessin y proposessin.

DE LA SESSIÓ

En la sessió celebrada per l'Ajuntament el di lluns prop-passat, uns regidors de les minories van interessarse pera que's reguessin les nostres principals vies y arbrat, com se feia l'any passat.

A aquesta petició el regidor de la majoria, en Nadal, va contestar, dient, que se seguia fent aquet servei igual que l'any passat, porque la consignació senyalada en el presupost pera dit objecte es l'import de lo gastat durant el prop passat exercici.

Tots els badalonins recordem de quina manera s'atenia el servei de la regada de carrers y arbrat l'any passat y com se fa en el temps trascorregut d'enguany, y conegut lo transcrit es podran fer càrrec de l'eficacia y graus de veracitat de la manifestació feta per el regidor jaumista.

Si totes les que fa en Consistori son per l'estil, haurém de convenir que 'l regidor de la majoria que més parla, per no dir l'únic que parla, té escuses «de mal pagador».

UN CAS ORIGINAL

Algú trovarà que no es del tot apropiat aquest titol pera la materia a tractar en aquest article, ja que de lo que verdaderament es tracta es d'un cas de delicadesa política. Ens referim a la renúncia que del càrrec de Diputat provincial per aquest districte ha presentat en Puigpíqué.

De sobres son coneguts de nostres lectors els motius en que ha fundat la renúncia. L'haverse separat alguns elements de l'U. F. N. R. y darrerament dividit la minoria de la Diputació provincial en dues fraccions, la reformista y la que segueix fidel els principis dels ciutadans que'ls portaren a exercir tan elevat càrrec públic, feu que'l referit diputat per aquest districte, creient que la mateixa diversitat de criteri podia existir entre els seus electors y que ell fou elegit quan existia una aspiració unànim, es cregué en el cas de dimitir.

El seu dedicat procedir es una severa lliçó pera els seus ex-companys de minoria avui melquidistes. Aquets creient a ben segur que'l càrrec que els seus electors els conferiren, podia adaptarse y seguir les evolucions del seu modo de pensar no vacilaren gens en canviar de política.

¿No hauria sigut lo més lleal que ja que ells fo-

ren elegits per una determinada comunitat política al passar, per causes més o menys circunstancials, a formar part d'una altra, per ara sense arrels a Catalunya, dimitissin els càrrecs públics que per aquells els foren conferits?

Però ells no ho han entès així. No sabem les causes que denen haverlos decidit a adoptar semblant actitud, però en aquest cas, demostren tenir molt més amor a l'investidura de diputat que no als ideals, que fins ara havien dit sustentar i representar. Lo mateix que han fet ara a bon segur farien ayui o demà, que qualsevol altre capítol, pel sol fet de creure que'ls que no pensen com ell van errats, aixequés una nova bandera en el camp republicà.

Ab molt acert els demés de la minoria d'U. F. N. R. no han cregut que per uns petits escrúpols infundats per cert, es tingui de renunciar l'acta, car nosaltres no sabem que tant aquí a Badalona com al rest de lo que forma el districte electoral, s'hagi aixecat ni un sol reformista a donar fe de vida, ni que per part dels elements que l'elegiren hi hagi hagut la mes petita desavinensa.

Nosaltres creiem que'l senyor Puigpique, entenent així, adoptarà una altra actitud cas de que sigui aquest y no cap altre el motiu que l'hagi induït a pendre semblant determinació.

Però no deixa d'esser xocant, per lo molt que contrasta ab altres actituds, el fet de que per escrúpols polítics hi hagi qui dimiteixi un càrrec públic, precisament avui en dia en que qui despunta una mica ja va a la cerca d'ells.

F. SALVADOR Y ROSÉS.

NOTES D'ART

RECITAL DE PIANO, DONAT AL ORFEÓ CATALÀ PER LA SRTA. PILAR MANICH Y LLUBERA

El prop-passat diumeuge, a les deu de la vetlla, tingué lloc en la sala del «Orfeó Català» un recital de piano, que donà la senyoreta Pilar Manich y Llubera, distingida professora coneguda a Badalona perquè estiuja y passa moltes temporades en nostra ciutat.

La sala estava plena a vessar.

Acompanyada de son professor, la senyoreta Manich passà a ocupar el seti del piano vejentse aclamadíssima per els seus amics y admiradors.

Comensà ab *Moment musical en lá bemol y Impromptu en mi bemol*, de Schubert, pessés que tocà regularment, car estava molt impresionada per la benvinguda dispensada per els oients, per esser la primera volta de presentarse en una sala pública.

Seguiren un *Preludi en ré bemol, Impromptu en lá bemol, Fantasia-Impromptu y una Balada en lá bemol*, de Chopin, que les executà bastant bé, notantse solsament alguna qu'altra manca de pedal.

En la segona part estigué afortunadíssima; els

seus dits blanquíssims jugaben sobre les tecles d'aquell *Cusó* de qua, fent sentir els seus dolcíssims tons.

L'*Arabesque* de Debussy y l'*Egloga* de Liszt, convenceren molt al públic que les escoltava, pro *Au bord d'une source* (de la colecció Anys y Pelegrinatge) de Liszt, el xamós *Pourquoi?* de Schumann, y finalment el *Rondó Capriccioso*, de Mendelssohn, entussiasmaren tant als presents que la senyoreta Manich se veia obligada a saludar moltíssimes vegades al acabar d'executar cada composició.

Al final, al retirarse, el públic va esser constant ab sos justos aplausos obligant a la concertista a tocar una *Fantasia* que no constaba en programa.

La senyoreta Manich té unes magnífiques disposicions per la carrera que empren.

Nosaltres desde aquestes columnes li enviém les més sinceres felicitacions, que tant se mereix, preguntli que segueixi estudiant ab el coratge que ho ha fet fins ara, per obtenir un complert èxit dins el mon musical, tot esperant sentir-la en el concert que donarà en el Palau de la Música Catalana en la próxima temporada de 1912-1913.

R. B. LL.

DE PARIS ESTANT

CONTRAST.

Aquí, com a tot arreu, transcorre la vida en mitj de grans contradiccions.

N'es una prova forsa evident el que ofereix aquets dies la premsa parisenca, intercalant y component en les seves planes, el nom d'un gran moralista y poeta ab el de dos campions mundials de boxe. Els entusiastes y refinats parisencs que aquets darrers dies han dedicat un recort d'homenatge al gran J. Jaques Rousseau, segurament n'haurán quedat quelcom decepcionats y descontents, empró deuen perdonar al periodisme aquesta anomalia en son procedir puig que en el fons no es ell qui obra així. Es aquesta gran multitud popular que exigeix y paga, agitantse febril y contorsionant en discussions inútils al entorn de les emocions de una lluita brutal de dos homes que es disputan a cops de puny uns quants milers de francs. Es aquesta gran multitud disposada a entregarse a espectacles banals y depravats, deixant abandonada encara l'obra de regeneració que inicià dos cents anys enrrera un home, quin recort enlairà avui als esperits desitjosos de perfeccionar l'humanitat.

Y mentres a Erménoville, lloc aont deixà d'existir el gran filòsof, quals principis de moral han de ser els fonaments d'una ferma y futura Pedagogia, honoren oficialment la seva memoria glosant la seva vida y representant el seu poema, «L'Home y la Natura» al mateix parc aont l'escrigué; a Dieppe en Klaus y en Carpentier, se jugaven el títol de campió del cop de puny, com en els temps dels gladiadors del Imperi romà.

Fins aquí arriba la cultura de les multituds en plé siegle XX!

A. S. B.

París 27 Juny 1912.

PARAULES A LES ONES

*Et, dès lors, je me suis baigné dans le poème
de la mer infusé d'astres et latéscent.*

ARTHUR RIMBAUD

(Premi de don Joan Bta. Soler en els nostres Jocs Florals de 1910).

PÓRTIC

Per empresonà el ritme tiro la xarxa d'or.
L'aigua te veus estranyes, bella de raigs de lluna.
Oh, vida marinenca!... Recort d'un far qui mor
igual que uns que's moren sota parpella bruna.

Recorts de nits de vent quan la vela es crinera
y un monstre la barqueta. Recort inesborrat
de posta moradenca, de vetlla fatitllera
en que vegí en mes xarxes el sol empresonat.

Recort de cels curulls d'estrelles indecises...
Vols d'erràtiques naus quan les veles, sumises,
s'obrien com flors blanques demunt dels roigs ponents...

Tiro la xarxa d'or... Tu, l'ona bateganta,
fes platxa de mon vers y riu en ella... y canta...
Ton botrer en les penyes hi diguin els accents.

Soc lluny de port y veig cels radiosos.
Ve una veu misteriosa de campana infantina...
Mitg nusos mos companys bleguen els cors nusos
y el rem bat el compàs... L'estrella vespertina,
sola en el blau, lluny al front d'una ona escabellada
qui neix y mor; y mor y neix... El poble, un prec
mormora ab la campana qui, dins la nit callada,
sona com, sots la màscara, la veu d'un actor grec.

Jo parlo d'altres blaus ab l'ona melangiosa.
El fósfor del seu tors, ull trágic, diu fondals
d'aont guaiten els náufreus... Sa parpella negrosa
es buida, y flors s'hi obren llensant perfums mortals.

Somnio els ofegats de balada alemanya.
Llensem la xarxa... Boa dins l'aigua escumejanta
se torsa en mitg l'escuma, qui apar la flora estranya
d'un exòtic país... Ondula vigilanta
la boa entre flors pures... Sos ulls diuen verí...
Aprés la xarxa s'obre sota el cel qui 's constella
y apar paó que 's guaita la cua sense fi...
En la cua pomposa el zodíac destella.

Memoro nits de vent parlant ab les onades...

La xarxa, al enfonsar-se, ha dibuixat un gest
de má qui arpegi el buit après lluitar debades
cercant clavar ses ungles al temporal ferest.

Perills de nit de mar, de vida pescadora;
Nits espectrals d'hivern en que 'ls frets, inclements,
pasaven en la carn l'alhé flagelladora
del gel de ses besades... y la neu de ses dents.

Mitgorns, brases d'estiu, en que les bromes, flonjes,
devant del sol passaven com un remat afrés,
calzer d'or, l'astre encés, vetllat per folles monjes
qui agiteven llurs toques devant ses resplandós.
Postes d'horror, ferestes com maldicció divina
en que el sol era llaga oberta al firmament
y la barca botia ab furia sibilina
demunt de sang y flama... Hora en que el pensament

volava vers les platxes serenes y daurades
cercant en va la casa lluminosa d'amor,
la casa aont entre parres y tests de flors badades,
far per l'Espós, l'Esposa mostrava l'encés cor.

La xarxa reapareix... Crits de companys... Paraules
qui son vols de gavines botent en l'aire viu...
El mar torna la xarxa com un present de faules;
mantell pompós de dea d'un poble primitiu.
Y 's fan supersticions enfront la rica ofrena!
La xarxa plora perles a dintre de la nit.
Oh, el bell guerrer qui en jorn moria en Onctena
per tocà ab mans impures la vesta de Tanit!

Es plena de flors vives la xarxa, lluminoses.
Del mar ix admirada de lo vist... El perill
no diu el pescador... Y dins ses mans commoses
el peix tremola y salta ab llurissors d'espill.

Jo parlo ab les onades... Esmento nits ferestes.
Se que'n tornaràn mes... Viure del pescador
es caminar ardit de cara a les tempestes
portant per llumenar-se la flama d'un amor.

Soc lluny de port y veig cels radiosos...
Ve una veu misteriosa de campana infantina.
En el blau els estels hi brillen tan nombrosos
que apar hi fan esqueix... Ve el jorn... Y la nit fina.

RAMÓN VINYES

DE MATINADA

Apuntació de pesquera

(Accésit al premi de don Joan Bta. Soler en els Jocs Florals de 1910).

Tancant la vella porta,
a la llum de la lluna casi morta
la finestreta mira
y el llit que hi sap a dins... encare 'l tira.
Fóra mandra y avant, s'ha dit per sí,
envers la platja apensat camí.
La blava samarreta apedassada
a l'espallia penjada,
fent repicà els esclòps en l'empedrat
y plena la mirada
de la son qu'ha aixalat;
la barretina entrant fins a l'orella,
el capot d'abrigall sota l'aixella,
el cistell de minestra en una mà
y en l'altre mà la pipa fumejanta,
com ombra caminanta
va seguint el patró, carrer enllà...
Segueix passà tras passa,
ab deixament de llit,
pensant ab fill y esposa
dels que s'ha despedit
posant una besada xardorosa
en el front del petit,
que reya com un àngel, adormit.
Caminant,
se va desensonyant;
de la feyna que 'l crida
l'esmentansa granant,
ab mes dalit avansa, esclopejant.
Oyda, quan ven 'l mar,
s'encén son esperit,
semblantli endevinar

pe'l rosa del celatje,
la tebior del oratje,
que per el mar sorti
vá sigüent massa entrat el demati,
y apressa les gambadas
vers a rompent d'onades...
La boyra matinera
per son front se destrena,
frescoia, petonera,
y crúixen els esclòps sobre l'arena.
Ya hi son els remitjers,
que'l rében tots severs;
el llagut és a punt per la sortida,
pals ensenhats; la vela está enferida;
les xarxes estibades al senó.
En resposta al bon dia del patró,
diuli 'l paler:—Ignasi, tocassón
havéu estat avuy; ja fins se deia
de varar sense vos, y a la taleia.—
Si replica 'l patró.—Vatúa 'l mon,
qui l'un o l'altre dia,
que desvetllars confia,
no ha tardejat; tu rai, que pots ben jeure,
de la varada al treure!
Y afegeix el patró:—Ansia minyons,
deixemnos de cansons
y inútil platicar,
que ja seria hora de calar.
Al ritme magestuós del vara, vara,
va lliscant el llagut per sobre 'ls pals
fins que sona 'l crit d'ara...
Just vibrant aquest crit
el patró salta l'oria decidit
y el llagut vara...
A guiatje del timó,
que governa 'l patró,
ventrejanta la vela
va deixant el llagut brillanta estela;
va a recullir el pá
del ignorat demá.

JOAN RIBAS Y CARRERAS

DEL AJUNTAMENT

SESSIÓ DEL DIA 1.er DEL CORRENT

Comensá a dos quarts de nou ab assistència de tots els regidors menys en Planas, presidint l'Arcalde en Martí Pujol. Varen pendres els següents acorts:

- Aprovar l'acta de la sessió anterior.
- Concedir a proposta de la Comissió d'Obres els permisos demanats per en Pere Omedes, en Joan García y en Victoriá Borrás.
- Concedir a proposta de la Comissió d'Hisenda provisionalment les taules núms. 1 y 2 de la Plassa Mercat.
- Passar a les respectives Comissions les instancies presentades per en Pere Busquets, en Joan Marot y Marqués de Barbará sobre obres; altra den Salvador Euras pera l'instalació d'un electromotor; una altra de la Companyia Barcelonesa d'Electricitat pera l'ampliació de l'instalació subterranea, y una altre del «Foot-ball Club Badalona» demanant subvenció pera la Festa Major.

—Donarse per enterat d'un ofici de l'Inspecció Provincial de Sanitat ordenant millores sanitàries, manifestant la presidencia que s'están ja ultimant els treballs pera la cumplimentació d'aquesta ordre.

—Acordar a proposta de la Comissió d'Hisenda pintar les taules y barris de la Plassa Mercat y donar als que posseeixin concessions de llocs de venda en la Plassa Mercat 30 dies de temps pera presentar els títols, a fi de revisarls pera sapiguer els que de dret poden tenirlos y expendre nous títols als concessionaris.

—Acordar a proposta de la Comissió de Foment colocar dues fonts, una en el carrer sense nom entre'l de Sant Miquel y Sant Francesc y una altra en el carrer de Eduard Maristany.

—Acordar instruir expedient sobre ignorat parader del pare del mossó en Joan Centena Sánchez del reemplás de 1913.

—Aprovar les nómines de la brigada eventual de la setmana passada; els jornals pugen 190 pesetes y els carros 102.

Mocions, pocs y preguntes.—En Padrós Vidal fa un prec a la Comissió de Governació sobre l'estat dels treballs pera la confecció d'un reglament interior del Cos de Bombers, aont, diu, s'hi han notat nous cassos d'indisciplina. Aixís mateix prega al Arcalde que fassi regar l'arbrat de la Rambla y altres llocs, puig están en molt mal estat per sequedat.

En Pujol y en Doménech Renóm li contesten que se'n ocuparán.

—En Casas repeteix un prec ja fet en anterior sessió, sobre la rasant del carrer del Carme.

En Doménech Renóm li contesta que no se'n han ocupat y que ho repetirà a la Comissió.

—En Borbosa proposa que's posi a disposició de la Comissió de Foment tot el Capítol de Festes pera les de la Festa Major. S'acorda de conformitat.

—En Serra demana novament que's regui'l carrer de l'Industria puig es carrer de molt trànsit, aixís com també'ls arbres, que no s'han regat de molt temps. Creu que's podrien posar més boques de regar en l'esmentat carrer.

En Nadal li contesta que aixó darrer ho ven difícil, puig ja ho havia intentat l'anterior Arcalde senyor Vergés, qui per son gros cost ho deixá correr. En quant al regar, diu que's fá igual que l'any passat y que no poden excedirse per no haverhi més consignació, que es igual a lo que's gastá per dit concepte l'any passat.

En Serra replica que no's fá de bon tros lo que's feu l'any passat, puig el carrer de l'Industria se regaba y ara no.

Rectifica en Nadal y diu que se'n ocupará.

—En Casas pregunta com están el reglament del Cos de serenos, les Ordenances Municipals y lo que pensa l'Arcalde fer de la plassa de celador.

En Pujol diu que está pendent d'una reunió de regidors, per lo que's posa a la seva disposició.

En Serra replica que l'Arcalde es qui ha de con-

vocar dita reunió, contesantli en Fújol y acordant-se després d'intervenirhi en Doménech Renóm que l'Arcalde cridí a una reunió pera tractar de dits assumptes y resoldrels.

—En Costa pregunta qué pensa fer la Comissió de Governació sobre la provisió de la plassa de Director del Laboratori.

En Doménech Renóm li contesta que no pot avensarli cap resposta.

—En Serra prega que's trevalli pera fer treurer la grava apilada a la Rambla.

El president li contesta que ja ho ha procurat y que s'han d'entrevistar pera resoldreho l'Arquitecte del Ajuntament y l'enginyer de la Companyia del Ferrocarril.

Y no haventhi més assumptes a tractar, s'aixeca la sessió.

NOVES

CONFERENCIA.—El dissabte prop-passat el distingit professor de l'Escola Horaciana de Barcelona en Pau Vila, donà en l'hostatge del «Ateneo Obrero» de nostra ciutat la seva anunciada conferencia la qual consistí en llegir la que sobre'l tema *Que'ls durán els Reis als nostres fills* donà en una entitat barcelonina a darreries del any passat.

Dita conferencia, que está aplegada en un follet, es un interessant treball el qual conté moltes observacions y demostracions sobre lo que es l'infant, jocs, joguines y llibres que més els convenen pera que'ls donguin profitosos resultats, declarant-se partidari de que'ls Municipis construeixin grans camps de joc pera la quitxalla, aont s'hi podrien ajuntari lloc necessari pera fomentar el joc de pilota, foot ball, lawn-tennis y altres sports que fortifiquen l'organisme del noi.

També manifestá que la millor joguina pel noi es la més senzilla, enumerant també alguns llibres els quals creu de profit pera'ls nois la seva lectura.

La concurrencia, que no era molt nombrosa, aplaudí al conferenciant y sortí molt complascuda de l'esmentada disertació, essentne una bona prova el que foren molts els assistents que's proporcionaren un exemplar de dit follet.

OBITUARI.—El dijous de la passada setmana morí la senyoreta na Montserrat Romeva Ferrer, germana de nostre company en la premsa el redactor de *Sol Ixent* en Pau Romeva Ferrer.

Testimoniem a la familia l'expressió de nostre condol.

FOOT-BALL.—En el partit que's jugá el dissabte prop-passat entre'ls equips «Stadium» y «Badalona», disputantse la «Copa A. Valentí», sortí vencedor aquest darrer per 4 goals a 1.

CARRETERA DE BADALONA A MOLLET.—En la *Gaceta* del diumenge, entre la relació del nou plan de carreteres, hi figura'l del segon tros, 8,63 kilòmetres, de la carretera de Badalona a Mollet ab ramal a la barriada de Pomar.

INCENDI.—El divendres de la passada setmana a les nou de la nit va iniciarse un incendi en uns coberts de la fàbrica Cotonificio di Cornigliano Ligure, coneguda pel nom de «La Borra», essent sofocat al cap de poca estona sense necessitar-se'ls serveis dels bombers que estaven pel camí. Se cremaren algunes existencies de cotó y el tros d'edifici mencionat.

Els senyors Jalencas Germans propietaris del local de dita fàbrica, ens demanen que donguem desde nostres planes les més grans mercés a les autoritats, empleats y particulars que contribuiren a la sofocació del incendi.

NOVA PUBLICACIÓ.—Ha sortit el primer número de *El Gall*, setmanari nacionalista, el que conté un escullit text y xispejants dibuixos deguts al llapis de l'Apeles Mestres y altres.

Desitjem que *El Gall* canti fort y be per Catalunya.

FELICITACIÓ.—La Junta Permanent de l'Unió Catalanista ha dirigit al President de la Diputació provincial de Barcelona, entusiasta felicitacio, per l'acord de la susdita corporació de establir una càtedra de llengua catalana, y també per haver escullit per mestre de la mateixa a l'eminent filòleg catalá en Pompeu Fabra.

LA MAGNOLIA serveix ab esmer y economia tot lo referent al seu ram; visiteula y us en convencereu.

Herboristeria LA MAGNOLIA. Creu, 57.

JOCHS FLORALS DE CASTELLAR DEL VALLÉS.—Hem rebut el cartell dels primers Jochs Florals de Castellar del Vallés, que son patrocinats y subvencionats per l'Ajuntament d'aquella població.

El cartell está compost de quinze premis; y el Jurat Calificador el formen: en Manel Folch i Torres, President; en Pompeu Creuhet; en Pere Mestre i Peydró; en Pere Argemí y en Angel Sellent, Vocals; en Joan Arús Colomer, Secretari.

Les composicions en la forma de costúm s'han de dirigir a nom del Secretari a Castellar del Vallés (per Sabadell), fins per tot el dia 5 del prop vinent mes d'Agost.

El Certámen tindrà lloch el dia 18 d'Agost d'enguany, diada de la Festa Major de Castellar del Vallés.

«Les mellors aigues alcalines Vichy Hôpital (estómac), Vichy-Célestins (ronyons), Vichy-Grande-Grille (fetxe), son insubstituïbles.

Refuseu tota imitació.»

LLIGA DEL BON MOT.—Aquesta «Lliga» celebrarà una Assemblea en nostra ciutat, a mitjans del mes corrent.

L'organitzador de dita Assemblea a Badalona es el «Patronat Obrer de l'Immaculada».

Oportunament es farà públic la data de l'Assemblea y el local aont se celebrarà.

**

INFANTICIDI.—Entre onze y dotze del divendres de la passada setmana un pagés que treballava en un camp de la «Plana del Corp», trobà l'cadavre de una criatura rescent nascuda.

Intervení'l Jutjat y després d'algunes averiguacions se sospità en una noia de 18 anys, soltera, que treballava en la fàbrica dels senyors Gottardo d'Andreis, anomenada Dolors Girao González, la qual feia vuit dies que no acudia al treball. Vivia aquesta ab la seva mare nomenada Maria González de 40 anys, natural de Velez-Rubio (Almeria) al carrer de Sant Isidre, núm. 46.

El dimars passat el sub-jefe de la guardia municipal en Joan Cuadrado y el guardia en Joan Espés, se personaren en dita casa pera procedir a la detenció de les esmentades mare y filla, empró després d'algunes contradiccions de la familia, vingueren en coneixement que eren a Barcelona al Hospital de la Santa Creu acompanyades d'una veïna anomenada Antonia Martí. Inmediatament dits funcionaris anaren al Dispensari del esmentat Hospital, empró ja no les hi trovaren. De retorn a Badalona, la casualitat feu que les susdites entressin en el mateix vagó que anaven els empleats. Després d'algunes preguntes la filla's confessà autora del infanticidi y sa mare d'haver tret la criatura de casa seva, procedintse a la seva detenció junt ab la veïna com a compis. Aquesta fou deixada en llivertat al endemà.

El jutge en Lluís Jayme Torres comensà aquella mateixa tarda a instruir noves diligencies, procedintse a una nova excavació en l'esmentat camp, que donà per resultat la troballa de noves proves del delict.

Segons sembla els germans de la Girao no sabien res del estat d'aquesta, la qual fou enganyada segons se diu, per un «novio» que tenia a Almeria aont servia. Habitaven a Badalona desde Tots Sants, resultant de les declaracions que la mare amagava a la seva familia l'estat de la noia estant-ne d'aixó indignat el germà gran.

Dijous foren traslladades la noia al hospital de la presó y a la presó la mare.

**

«Demaneu Sal Vichy Etat pera begudes. Comprimits Vichy-Etat, efervescents y Pastilles Vichy-Etat en els seus envases d'origen.

Refuseu tota imitació.»

**

ACCIDENT.—La setmana passada fou auxiliat en el Dispensari municipal pels metjes senyors Xavier Parés y Carles Escofet, un obrer que treballant en les

obres de la fabrica que al extrem de Badalona construeix «La Energía Electrica de Catalunya», va tenir la desgracia de caure de gran alsada, rompentes dos costelles y sofrint altres contusions greus. Després de curat de primera intenció fou traslladat en greu estat al seu domicili.

**

PERA L'EXTINCIÓ DE LA MENDICITAT.—Complimentant com ja diguerem en un anterior número, l'acort prè per la J. L. de P a l'I. y E. de la M., sobre la realisació en la propera festa Mayor, d'una Tombola benefica, l'Arcalde senyor Pujol, president de dita Junta y en nom d'ella, ha dirigit una circular als veïns, demanantlos el seu concurs; se reben els objectes a l'Arcaldia, tots els dies laborables de 9 a 12 y de 3 a 7.

**

RELLIGIOSES.—Diumenge va celebrarse la festa del Sagrat Cor de Jesús ab les acostumades festes relligioses. Tant l'Ofici del matí com la Processó de la tarda, varen veure molts concorreguts.

A la nit va cremarse a la plassa del Marqués de Barbará un castell de focs artificials, presenciantlos una grossa gentada.

**

PERA L'ARCADE.—Diversos veïns del carrer de l'Industria s'ens han queixat de que en el rierot anomenant *Torrent d'en Garriga*, hi desemboquen els excrements de les comunes junt am l'aigua de la maquina d'una dels fabricques d'aquell indret.

Com que ara a l'istiu es rara casualitat que pel susdit rierot hi baixi aigua, queden estancades pel camí aquelles sustancies, podentse convertir en un foc d'infecció.

Creiem que l'Arcalde procurarà posarhi el degut correctiu.

ANUNCIS OFICIALS

Don Salvador Earas Oliva, vecino de la presente, ha acudido a este Ayuntamiento en solicitud de permiso para instalar un electro-motor de 1 HP de fuerza en la casa señalada con el número 19 de la calle de Weyler.

Los propietarios o vecinos que se consideren perjudicados con la mencionada instalación podrán presentar sus reclamaciones, debidamente documentadas y justificadas, en el Negociado de Obras de esta Excm. Corporación Municipal, dentro el plazo de 15 días, a contar desde el de la inserción del presente anuncio en el Boletín Oficial de esta provincia, pasados los cuales nose admitirá ninguna y se resolverá conforme sea de justicia.

Badalona 2 de Julio de 1912.—El Alcalde, *Martín Pujol*.

ALCALDIA CONSTITUCIONAL DE BADALONA

Se advierte a todos los dueños de vehiculos que durante todo el mes corriente se cobrará en las Oficinas Municipales el Impuesto sobre los mismos correspondiente al año actual.

Badalona a 1 de Julio de 1912.—El Alcalde, *Martín Pujol*.